

BS/143/2009

**ZAUFANIE DO POLITYKÓW
W PAŹDZIERNIKU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

W tym miesiącu¹ badanie społecznego zaufania do najbardziej liczących się przedstawicieli sceny politycznej odbywało się w szczególnej atmosferze. Tuż przed rozpoczęciem naszego sondażu ujawnione zostały informacje na temat tzw. afery hazardowej, czyli próby nielegalnego wpływu firm, zajmujących się grami hazardowymi, na kształt ustawy dotyczącej warunków działania tego biznesu w Polsce oraz akcji CBA w tej sprawie. Z aferą tą mniej lub bardziej bezpośrednio byli wiązani prominentni działacze PO, m.in. Zbigniew Chlebowski i Mirosław Drzewiecki. W trakcie realizacji badania praktycznie każdy kolejny dzień dostarczał nowych informacji na ten temat. Opinia publiczna mogła poznać wyjaśnienia szefa rządu opisujące całą sytuację i zapowiedzi postępowania wobec swoich współpracowników w tej sprawie, a także przecieki i spekulacje dziennikarskie. Natomiast ostateczne decyzje personalne i zmiany w składzie rządu, dokonane przez Donalda Tuska w związku z tą aferą, zostały ogłoszone już po zakończeniu realizacji sondażu, zatem w jego trakcie nie były znane badanym.

W październiku pierwsze miejsce wśród polityków najbardziej powszechnie darzonych zaufaniem zajmują *ex aequo* premier Donald Tusk oraz były prezydent Lech Wałęsa. Ufa im ponad połowa społeczeństwa (po 55%). Minimalnie mniej osób (54%) deklaruje zaufanie do szefa dyplomacji Radosława Sikorskiego. Trzecie miejsce w tym rankingu – również *ex aequo* – zajmują marszałek Sejmu Bronisław Komorowski oraz senator Włodzimierz Cimoszewicz (po 49% deklaracji zaufania). Tych pięciu polityków należy zatem do dość elitarnej grupy osób aktywnych na scenie politycznej, które spotykają się z zaufaniem przynajmniej połowy Polaków. Relatywnie wysoko w tej klasyfikacji lokuje się wicepremier i szef resortu gospodarki Waldemar Pawlak, któremu ufa ponad dwie piąte ankietowanych (44%). Z trochę mniejszym zaufaniem badanych spotykają się lider SdPi Marek Borowski (39%) oraz planujący powrót do czynnego uczestnictwa w życiu politycznym Andrzej Olechowski (37%). Niespełna jedna trzecia ankietowanych ufa prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu (31%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (233) przeprowadzono w dniach 1–6 października 2009 roku na liczącej 1096 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 1. Stosunek do polityków w październiku 2009

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	X '09	zmiana od IX '09	X '09	zmiana od IX '09		
	w procentach					
Lech Wałęsa	55	-3	20	1	23	0
Donald Tusk	55	0	25	-3	17	1
Radosław Sikorski	54	-2	11	0	14	17
Bronisław Komorowski	49	0	11	-1	21	17
Włodzimierz Cimoszewicz	49	5	15	-3	24	9
Waldemar Pawlak	44	5	23	-4	23	7
Marek Borowski	39	0	14	0	23	21
Andrzej Olechowski	37	2	13	-1	27	20
Lech Kaczyński	31	-3	49	1	18	1
Ewa Kopacz	26	-3	28	1	19	24
Janusz Palikot	25	0	39	-4	20	14
Bogdan Borusewicz	24	0	9	-2	21	42
Jarosław Kaczyński	24	-1	56	1	18	1
Bogdan Klich	23	-3	13	0	21	40
Grzegorz Schetyna	21	-4	21	6	21	32
Bogdan Zdrojewski	21	*	6	*	18	52
Marek Sawicki	19	2	13	0	21	43
Grzegorz Napieralski	19	1	19	1	23	34
Jacek Rostowski	17	2	10	-3	19	51
Katarzyna Hall	16	-5	17	-2	19	45
Michał Boni	15	-2	10	-1	18	53
Zbigniew Chlebowski	13	-8	33	20	20	30
Aleksander Grad	12	-1	16	-7	21	47
Paweł Piskorski	11	*	24	*	22	40
Przemysław Gosiewski	11	-3	39	0	18	30
Ewa Kierzkowska	3	*	3	*	10	82

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

* We wrześniu brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																			
	2008										2009									
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	w procentach																			
M. Boni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	17	17	15		
M. Borowski	34	35	31	32	32	36	36	38	38	37	36	40	-	38	43	43	-	39	39	
B. Borusewicz	22	21	21	21	23	25	24	24	23	22	24	26	21	22	24	26	28	24	23	
Z. Chlebowski	21	22	22	21	21	24	22	22	25	25	24	29	27	22	25	25	-	21	13	
W. Cimoszewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	43	43	45	46	45	44	49	
P. Gosiewski	15	19	18	15	16	18	19	15	16	13	13	17	17	-	15	16	-	14	11	
A. Grad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	13	12	
K. Hall	13	15	13	13	12	18	15	17	20	16	17	18	16	-	18	16	-	21	16	
J. Kaczyński	27	29	30	26	26	27	27	23	21	23	25	25	25	23	24	24	25	25	24	
L. Kaczyński	33	37	35	32	33	33	35	30	29	30	33	32	31	31	31	33	33	34	31	
E. Kierzkowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	
B. Klich	20	21	19	22	17	23	24	23	26	27	27	31	27	-	26	27	-	26	23	
B. Komorowski	49	53	46	45	45	47	49	49	51	50	46	52	51	48	48	48	50	49	49	
E. Kopacz	30	28	28	27	26	29	30	29	36	29	29	32	29	28	30	29	29	29	26	
G. Napieralski	-	-	16	15	15	17	15	16	19	19	18	20	19	17	21	23	18	18	19	
A. Olechowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	35	37	
J. Palikot	-	17	17	18	17	23	22	21	26	23	26	29	29	22	26	26	-	25	25	
W. Pawlak	44	46	48	45	45	45	47	45	47	46	46	50	41	40	42	43	41	39	44	
P. Piskorski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
J. Rostowski	-	7	9	10	8	10	12	15	15	14	15	18	15	12	16	17	16	15	17	
M. Sawicki	18	20	19	20	17	21	21	22	23	20	20	21	19	-	-	19	-	17	19	
G. Schetyna	22	24	25	24	21	24	24	25	26	27	26	28	24	21	22	28	26	25	21	
R. Sikorski	50	55	46	52	48	58	55	55	60	60	61	61	60	54	54	55	58	56	54	
D. Tusk	66	69	64	61	57	63	63	58	61	59	62	59	59	55	54	53	50	55	55	
L. Wałęsa	51	-	52	52	52	59	58	54	62	63	60	58	63	55	57	58	-	58	55	
B. Zdrojewski	21	26	24	21	20	24	24	20	23	23	24	24	-	-	20	-	-	-	21	

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																			
	2008										2009									
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	w procentach																			
M. Boni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	11	10		
M. Borowski	23	23	23	22	22	20	19	16	18	16	16	15	-	13	12	13	-	14	14	
B. Borusewicz	12	13	14	14	14	12	11	13	13	11	11	10	9	10	7	9	9	11	9	
Z. Chlebowski	10	12	15	13	14	10	11	14	13	13	14	12	14	12	12	13	-	13	33	
W. Cimoszewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	21	16	17	17	18	18	15	
P. Gosiewski	42	42	39	41	44	36	40	42	44	42	43	42	43	-	39	37	-	39	38	
A. Grad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	23	16	
K. Hall	11	17	18	19	21	14	18	17	15	16	18	17	19	-	14	18	-	19	17	
J. Kaczyński	56	53	52	59	55	55	52	58	62	57	57	57	58	55	56	53	57	55	56	
L. Kaczyński	48	46	47	52	48	51	47	53	57	53	52	51	54	49	50	45	49	48	49	
E. Kierzkowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	
B. Klich	8	12	13	11	12	11	9	11	10	8	12	7	10	-	7	11	-	13	13	
B. Komorowski	13	13	15	16	17	14	14	13	14	12	15	11	12	10	11	12	13	12	11	
E. Kopacz	19	22	25	26	27	22	21	23	20	22	26	23	26	25	24	26	28	27	28	
G. Napieralski	-	-	18	17	18	15	16	17	15	19	17	19	18	17	14	17	19	18	19	
A. Olechowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	14	13	
J. Palikot	-	29	32	34	36	32	32	36	36	41	39	39	38	43	43	42	-	43	39	
W. Pawlak	22	20	19	22	22	20	20	18	18	18	18	15	27	22	23	22	26	27	23	
P. Piskorski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	
J. Rostowski	-	5	8	6	6	6	5	8	5	5	7	8	10	10	9	11	14	13	10	
M. Sawicki	11	10	11	10	9	12	10	10	9	9	10	9	10	-	-	10	-	13	13	
G. Schetyna	11	12	13	13	15	12	11	12	11	12	13	14	15	14	15	15	17	15	21	
R. Sikorski	9	10	13	10	13	10	9	9	8	6	8	8	10	9	9	10	10	11	11	
D. Tusk	19	17	19	23	25	21	21	24	23	24	22	24	26	25	28	27	31	28	25	
L. Wałęsa	26	-	24	25	26	21	21	21	19	17	19	19	16	20	20	19	-	19	20	
B. Zdrojewski	7	6	9	7	9	7	5	7	6	6	6	6	-	-	5	-	-	-	6	

Kolejne miejsca w tym rankingu – z zaufaniem około jednej czwartej badanych – zajmują: minister zdrowia Ewa Kopacz, Janusz Palikot, marszałek Senatu Bogdan Borusewicz oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński. Na nieco niższym poziomie kształtuje się zaufanie do szefa MON Bogdana Klichy (23%), Grzegorza Schetyny (21%), który został odwołany z funkcji wicepremiera i szefa MSWiA już po zakończeniu badania, oraz ministra kultury Bogdana Zdrojewskiego (21%). Blisko co piąty respondent ufa ministrowi rolnictwa Markowi Sawickiemu i liderowi SLD Grzegorzowi Napieralskiemu (po 19%).

Spośród polityków obozu rządzącego, uwzględnionych w naszym badaniu, najrzadziej darzona zaufaniem jest nieznana zdecydowanej większości respondentów (82%) wice-marszałek Sejmu Ewa Kierzkowska. Zaufanie do niej deklaruje zaledwie 3% ankietowanych. Na relatywnie niskim poziomie kształtuje się także zaufanie do nierozpозnawanego przez prawie połowę badanych (47%) ministra skarbu Aleksandra Grada (12% deklaracji zaufania) oraz zwolnionego z funkcji szefa klubu PO w związku z tzw. aferą hazardową Zbigniewa Chlebowskiego (13%). Równie niewielkie zaufanie wśród respondentów wzbudzają: szef klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski oraz były polityk PO, a obecnie lider SD Paweł Piskorski (po 11% deklaracji zaufania).

Listę polityków budzących największą nieufność badanych tradycyjnie już otwiera prezes PiS Jarosław Kaczyński (56%). Z dużą nieufnością Polaków niezmiennie spotyka się także prezydent Lech Kaczyński. Nie ufa mu prawie połowa respondentów (49%). Do ścisłej czołówki tego negatywnego rankingu – jednak już z mniej niekorzystnym wynikiem – zaliczają się także Janusz Palikot oraz Przemysław Gosiewski (po 39% deklaracji nieufności).

Październik przyniósł sporo zmian w dotychczasowych notowaniach polityków. Największe rejestrujemy w przypadku osób wiązanych z tzw. aferą hazardową. Przede wszystkim radykalnie pogorszył się społeczny wizerunek Zbigniewa Chlebowskiego, którego rozmowy telefoniczne zostały ujawnione opinii publicznej i który jeszcze w trakcie realizacji naszego sondażu został odwołany z funkcji przewodniczącego klubu parlamentarnego oraz szefa sejmowej komisji finansów. W porównaniu z ubiegłym miesiącem wyraźnie (o 8 punktów procentowych) ubyło osób ufających temu politykowi, a lawinowo wręcz (o 20 punktów) wzrosła liczba badanych deklarujących do niego nieufność. Warto zauważyć, że zmianom tym towarzyszy wyraźny wzrost znajomości tego polityka. W stosunku do września odsetek identyfikujących go osób wzrósł o 12 punktów.

W opiniach ankietowanych stracił także Grzegorz Schetyna, jednak w jego przypadku zmiany ocen nie są tak duże jak w odniesieniu do Zbigniewa Chlebowskiego. Zaufanie do byłego wicepremiera zmalało o 4 punkty procentowe, natomiast o 6 punktów przybyło badanych, którzy mu nie ufają. Należy jednak przypomnieć, że doniesienia o aferze napływały w trakcie realizacji badania, trudno tu więc mówić o ugruntowanych ocenach respondentów, tym bardziej że decyzja premiera o zmianach kadrowych w rządzie, obejmujących m.in. osobę dotychczasowego szefa MSWiA, zapadła już po przeprowadzeniu sondażu.

Do polityków z gabinetu rządowego, którzy ostatnio dość znacznie stracili w ocenie ankietowanych – choć już nie w związku z najbardziej głośną aferą – zalicza się także minister edukacji Katarzyna Hall. Pierwsze tygodnie nowego roku szkolnego nie przysporzyły szefowej resortu edukacji korzystnych ocen – w stosunku do początku września zaufanie do niej zmalało o 5 punktów procentowych.

W przypadku pozostałych przedstawicieli sceny politycznej uwzględnionych w naszym badaniu niekorzystne zmiany są już raczej symboliczne. Minimalny (3-punktowy) spadek zaufania odnotowaliśmy w przypadku prezydenta Lecha Kaczyńskiego, szefa klubu parlamentarnego PiS Przemysława Gosiewskiego, prezydenta Lecha Wałęsy, a spośród członków urzędującego gabinetu – w odniesieniu do minister zdrowia Ewy Kopacz oraz szefa MON Bogdana Klicha.

Nieco krótsza jest w tym miesiącu lista polityków, którzy uzyskali lepsze oceny niż we wrześniu. W ciągu tygodni dzielących kolejne badania dość wyraźnie poprawiły się notowania Włodzimierza Cimoszewicza. Obecnie zaufanie do byłego szefa rządu deklaruje o 5 punktów procentowych więcej badanych niż przed miesiącem, jednocześnie nieco ubyło osób, wśród których budzi on nieufność (o 3 punkty procentowe). Tę dość wyraźną poprawę bardzo stabilnych dotychczas notowań tego polityka rejestrujemy, paradoksalnie, tuż po przegranych przez niego wyborach na szefa Rady Europy. Wydaje się jednak, że dla jego popularności decydujący okazał się fakt powtórnego pojawienia się w głównym nurcie wydarzeń politycznych. Jego porażka w tym głosowaniu niemal natychmiast uruchomiła dyskusję o szansach tego polityka na start w przyszłorocznych wyborach prezydenckich i atrakcyjności jego kandydatury dla wyborców.

Poprawę ocen rejestrujemy w tym miesiącu także w przypadku niektórych polityków rządzącej koalicji. Wyraźnie lepsze od ubiegłomiesięcznych są aktualne notowania wicepremiera i szefa resortu gospodarki Waldemara Pawlaka. Zaufanie do niego wzrosło o 5 punktów procentowych, a jednocześnie o 4 punkty ubyło osób mających doń negatywny

stosunek. Po odnotowanym w ubiegłym miesiącu wyraźnym pogorszeniu poprawiły się także oceny ministra skarbu Aleksandra Grada. Wprawdzie nie przybyło osób mających zaufanie do tego polityka, jednak wyraźnie stopniała liczba badanych, którzy na początku września – po nieudanej sprzedaży majątku stoczni gdyńskiej i szczecińskiej oraz zapowiadanej dymisji ministra – zadeklarowali do niego nieufność. Bardziej przychylnym jego ocenom w tym miesiącu mogło sprzyjać też doprowadzenie do ugody rządu z firmą Eureko w ciągnącym się od lat sporze dotyczącym PZU. Badanie realizowane było jednak przed dotarciem do publicznej wiadomości informacji o wynikach podsłuchów CBA związanych z prywatyzacją stoczni i ogłoszeniem przez media kolejnej afery, tym razem „stoczniowej”.

Nieco lepsze od wrześniowych są ponadto oceny Janusza Palikota (spadek nieufności o 4 punkty). Niewielką, utrzymaną w granicach błędu pomiaru poprawę notowań rejestrujemy jeszcze w przypadku premiera Donalda Tuska i ministra finansów Jacka Rostowskiego (spadek nieufności po 3 punkty procentowe).

ŚREDNIE OCEN

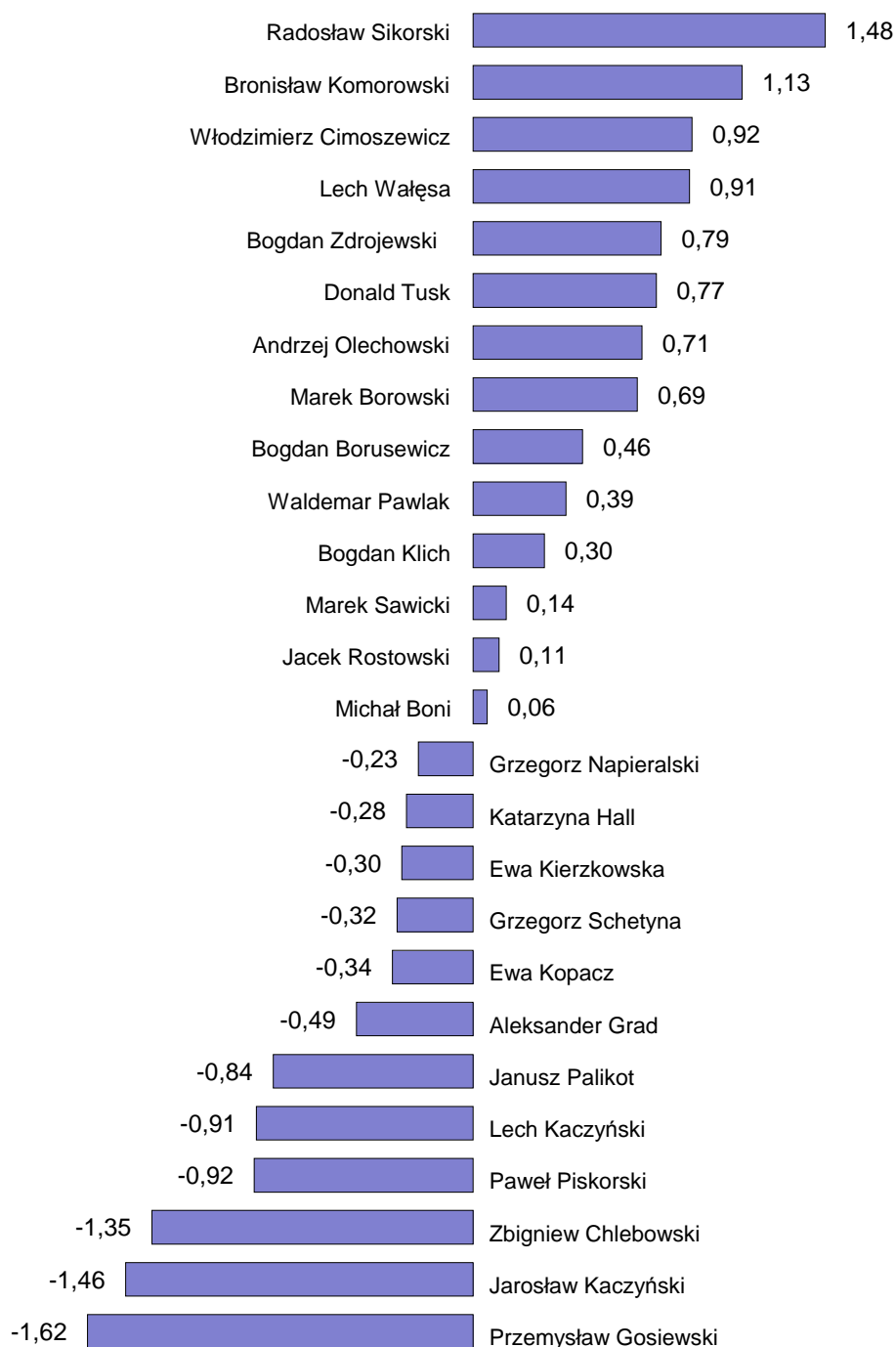
W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznanomości. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem respondentów nieznanących poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę i kierunek nastawień do nich tylko wśród osób, które ich rozpoznają.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem – na co wskazuje wartość średniej ocen – jest niezmiennie Radosław Sikorski (1,48). Drugie miejsce wśród najlepiej postrzeganych przedstawicieli sceny politycznej – tak jak w ubiegłych miesiącach – zajmuje marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (1,13), który nieco wyprzedza w tym rankingu Włodzimierza Cimoszewicza (0,92) oraz Lecha Wałęsę (0,91). Trochę słabiej, niemniej jednak również zdecydowanie pozytywnie, wypadają bilanse ocen Bogdana Zdrojewskiego (0,79), premiera Donalda Tuska (0,77), Andrzeja Olechowskiego (0,71) oraz

Marka Borowskiego (0,69). Pozytywne noty przeważają jeszcze – choć już w wyraźnie mniejszym stopniu – w społecznym odbiorze Bogdana Borusewicza (0,46), Waldemara Pawlaka (0,39) oraz Bogdana Klicha (0,30). Pozostali politycy uwzględnieni w naszym badaniu postrzegani są już zdecydowanie kontrowersyjnie, o ile nie jednoznacznie negatywnie.

CBOS

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W PAŹDZIERNIKU 2009

Najniższą średnią ocen uzyskał w tym miesiącu szef klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (-1,62). Negatywne nastawienie zdecydowanie dominuje także w ocenach prezesa tej partii Jarosława Kaczyńskiego (-1,46). Tylko nieco mniej krytycznie odbierany jest obecnie Zbigniew Chlebowski (-1,35). Wyższe średnie, niemniej jednak również świadczące o zdecydowanej przewadze negatywnych ocen, mają także lider SD Paweł Piskorski (-0,92) i prezydent Lech Kaczyński (-0,91). Do grona bardzo krytycznie odbieranych przedstawicieli sceny politycznej niezmiennie zalicza się także Janusz Palikot (-0,84).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	IX 2009	X 2009	Różnica
Waldemar Pawlak	0,10	0,39	0,29 *
Aleksander Grad	-0,76	-0,49	0,27 *
Jacek Rostowski	-0,09	0,11	0,20
Janusz Palikot	-1,02	-0,84	0,18
Włodzimierz Cimoszewicz	0,76	0,92	0,16
Andrzej Olechowski	0,66	0,71	0,05
Donald Tusk	0,73	0,77	0,04
Marek Sawicki	0,13	0,14	0,01
Marek Borowski	0,70	0,69	-0,01
Grzegorz Napieralski	-0,20	-0,23	-0,03
Bogdan Borusewicz	0,50	0,46	-0,04
Bogdan Klich	0,35	0,30	-0,05
Jarosław Kaczyński	-1,40	-1,46	-0,06
Katarzyna Hall	-0,21	-0,28	-0,07
Lech Kaczyński	-0,83	-0,91	-0,08
Bronisław Komorowski	1,23	1,13	-0,10
Radosław Sikorski	1,58	1,48	-0,10
Lech Wałęsa	1,02	0,91	-0,11
Ewa Kopacz	-0,22	-0,34	-0,12
Michał Boni	0,19	0,06	-0,13
Przemysław Gosiewski	-1,37	-1,62	-0,25
Grzegorz Schetyna	0,14	-0,32	-0,46 *
Zbigniew Chlebowski	0,18	-1,35	-1,53 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Niewątpliwie największą zmianą w dotychczasowych notowaniach polityków jest radykalne pogorszenie się ocen Zbigniewa Chlebowskiego. W stosunku do wrześniowego

pomiaru jego średnia ocen zmalała aż o 1,53 punktu. W naszych badaniach bardzo rzadko rejestrujemy zmiany o tak dużym natężeniu. Odnotowane w związku z tzw. aferą hazardową pogorszenie ocen Grzegorza Schetyny w znacznie mniejszym (choć wcale niemałym) stopniu zaważyło na jego dotychczasowym wizerunku. Średnia ocen byłego wicepremiera spadła o 0,46 punktu.

O poprawie notowań, choć raczej niewielkiej, można mówić jedynie w przypadku Waldemara Pawlaka (wzrost średniej o 0,29 punktu) oraz Aleksandra Grada (o 0,27 punktu).

Wyniki pozostałych przedstawicieli sceny politycznej, uwzględnionych w naszym badaniu, nie zmieniły się na tyle znacząco, by różnice średnich ocen okazały się istotne statystycznie.

W październiku do polityków cieszących się wśród Polaków najlepszą opinią należą: Radosław Sikorski, Bronisław Komorowski oraz Włodzimierz Cimoszewicz i Lech Wałęsa. Nieco gorzej, niemniej jednak również zdecydowanie pozytywnie, odbierani są: Bogdan Zdrojewski, premier Donald Tusk, Andrzej Olechowski oraz Marek Borowski. Natomiast najbardziej krytycznie Polacy postrzegają Przemysława Gosiewskiego, Jarosława Kaczyńskiego oraz Zbigniewa Chlebowskiego. Wyraźnie negatywne są także bilanse ocen Pawła Piskorskiego, prezydenta Lecha Kaczyńskiego oraz Janusza Palikota.

W pierwszych dniach po ujawnieniu tzw. afery hazardowej nie zmieniło się poparcie dla rządzących partii, nie nastąpił też spadek notowań rządu. Wydarzenie to nie przeszło jednak niezauważone, o czym świadczy bardzo wyraźne pogorszenie się notowań polityków, których nazwiska pojawiały się w jego kontekście. Dotyczy to szczególnie Zbigniewa Chlebowskiego, który wizerunkowo bardzo stracił na tej aferze. W mniejszym stopniu odnosi się to do byłego wicepremiera Grzegorza Schetyny, w przypadku którego wysuwane zarzuty miały mniejszy ciężar gatunkowy, a jego udział w samej aferze nie był dla opinii publicznej tak oczywisty jak byłego już szefa klubu PO. Niemniej jednak notowania tego polityka w tym miesiącu także się pogorszyły.

W pierwszej dekadzie października na zaufaniu społecznym nieco stracili również: Lech Kaczyński, Przemysław Gosiewski, Lech Wałęsa, Ewa Kopacz, Bogdan Klich oraz – trochę więcej – Katarzyna Hall. Zmiany te nie zaważyły jednak istotnie na ich dotychczasowych notowaniach.

Wydaje się, że przynajmniej na razie Polacy podeszli do rewelacji ujawnianych przez CBA indywidualnie, nie generalizując i nie przenosząc ocen zachowań i postaw skompromitowanych polityków na całą partię czy koalicję rządzącą. Może o tym świadczyć poprawa notowań niektórych polityków tej koalicji – przede wszystkim Waldemara Pawlaka, ale także Aleksandra Grada (w świadomości społecznej jeszcze niewikłanego w tzw. aferę stoczniową) oraz w mniejszym stopniu premiera Donalda Tuska i Jacka Rostowskiego.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

Tabela 1

		Stosunek do Bogdana Borusewicza					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		9	21	24	42	4	1092
Płeć	Mężczyźni	12	24	28	32	3	517
	Kobiety	7	19	20	50	5	575
Wiek	18-24 lata	3	19	16	60	1	158
	25-34	9	26	17	42	6	208
	35-44	8	20	22	45	5	161
	45-54	7	24	31	32	5	189
	55-64	14	19	32	32	3	184
	65 lat i więcej	13	18	23	40	6	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	16	22	49	6	404
	Miasto do 20 tys.	8	21	17	51	4	148
	20-100 tys.	16	23	21	36	4	212
	101-500 tys.	8	25	30	34	3	179
	501 tys. i więcej mieszk.	10	27	32	30	1	149
Wykształcenie	Podstawowe	9	14	15	58	4	283
	Zasadnicze zawodowe	9	24	21	41	5	276
	Średnie	11	21	27	37	5	373
	Wyższe	8	30	34	25	3	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	28	34	26	3	86
	Średni personel, technicy	10	22	38	29		39
	Pracownicy adm.-biurowi	8	24	24	39	4	72
	Pracownicy usług	7	23	9	54	7	48
	Robotnicy wykwalifikowani	9	25	21	41	3	149
	Robotnicy niewykwalifik.	4	28	14	48	6	66
	Rolnicy	14	13	28	39	7	58
Pracujący na własny rach.	9	26	28	31	5	37	
Bierni zawodowo	Renciści	10	12	26	45	7	88
	Emeryci	15	18	28	35	5	227
	Uczniowie i studenci	4	16	20	58	2	94
	Bezrobotni	6	22	18	51	3	66
	Gospodynie domowe i inni	5	27	12	51	5	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	25	35	31	3	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	23	20	42	2	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	7	27	21	40	5	231
	prywatnym gosp. rolnym	15	12	26	43	5	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	6	15	19	59	2	198
	501-750	12	19	18	44	7	181
	751-1000	11	20	25	41	3	190
	1001-1500	10	22	37	29	3	134
	Powyżej 1500 zł	8	30	30	31	1	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	22	16	48	4	179
	Średnie	10	22	22	40	6	487
	Dobre	8	20	28	41	3	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	12	28	48	2	53
	Raz w tygodniu	9	19	25	43	5	530
	1-2 razy w miesiącu	12	25	19	39	6	192
	Kilka razy w roku	7	25	24	39	4	210
	W ogóle nie uczestniczy	14	24	20	42		107
Poglądy polityczne	Lewica	14	20	35	29	3	163
	Centrum	9	25	21	42	4	314
	Prawica	9	22	34	34	2	336
	Trudno powiedzieć	8	16	8	58	10	279

Tabela 2

		Stosunek do Zbigniewa Chlebowskiego					Liczba osób
		Niefuność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		33	20	13	30	4	1091
Płeć	Mężczyźni	37	22	15	22	3	517
	Kobiety	28	19	11	36	6	574
Wiek	18-24 lata	17	18	15	48	2	158
	25-34	24	30	12	28	6	208
	35-44	35	18	10	31	6	161
	45-54	39	20	15	21	5	189
	55-64	44	20	13	21	2	184
	65 lat i więcej	35	15	12	32	6	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	19	12	37	5	404
	Miasto do 20 tys.	34	20	12	30	4	148
	20-100 tys.	36	22	9	26	6	212
	101-500 tys.	29	28	15	25	3	179
	501 tys. i więcej mieszk.	46	13	18	20	2	149
Wykształcenie	Podstawowe	29	14	10	43	5	283
	Zasadnicze zawodowe	32	21	14	30	4	276
	Średnie	35	23	12	26	4	372
	Wyższe	35	25	20	14	6	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	22	13	10	7	86
	Średni personel, technicy	39	21	16	21	2	39
	Pracownicy adm.-biurowi	24	33	8	31	4	72
	Pracownicy usług	31	23	5	33	7	48
	Robotnicy wykwalifikowani	33	23	14	25	5	149
	Robotnicy niewykwalifik.	13	27	18	41	1	66
	Rolnicy	38	17	11	31	3	58
Pracujący na własny rach.	34	13	22	23	7	37	
Bierni zawodowo	Renciści	37	17	15	27	4	87
	Emeryci	42	15	10	26	6	227
	Uczniowie i studenci	16	18	18	46	2	94
	Bezrobotni	35	17	8	38	3	66
	Gospodynie domowe i inni	17	27	13	40	3	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	25	11	23	5	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	23	11	33	1	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	25	16	25	6	231
	prywatnym gosp. rolnym	39	14	11	34	2	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	15	11	42	4	198
	501-750	31	26	10	29	4	181
	751-1000	36	21	12	28	4	190
	1001-1500	35	20	19	24	2	134
	Powyżej 1500 zł	37	25	17	17	4	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	20	7	39	3	179
	Średnie	36	17	13	27	6	486
	Dobre	29	24	15	28	3	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	36	15	3	39	7	53
	Raz w tygodniu	34	20	12	29	5	529
	1-2 razy w miesiącu	34	22	11	25	8	192
	Kilka razy w roku	27	23	16	31	2	210
	W ogóle nie uczestniczy	31	18	18	34		107
Poglądy polityczne	Lewica	38	14	23	22	3	163
	Centrum	26	25	11	33	6	314
	Prawica	44	23	15	17	1	336
	Trudno powiedzieć	23	16	7	46	8	278

Tabela 3

		Stosunek do Włodzimierza Cimoszewicza					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		15	24	49	9	4	1092
Płeć	Mężczyźni	16	23	52	5	2	517
	Kobiety	14	24	46	11	4	575
Wiek	18-24 lata	9	34	39	17	1	158
	25-34	14	26	49	6	4	208
	35-44	20	28	45	4	3	161
	45-54	11	19	57	8	4	189
	55-64	20	15	57	4	4	184
	65 lat i więcej	17	21	44	14	4	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	21	50	12	5	404
	Miasto do 20 tys.	13	25	51	10	1	148
	20-100 tys.	18	27	45	8	2	212
	101-500 tys.	15	25	52	4	4	179
	501 tys. i więcej mieszk.	23	24	46	5	3	149
Wykształcenie	Podstawowe	15	20	41	19	4	283
	Zasadnicze zawodowe	11	26	49	9	5	276
	Średnie	17	25	52	3	3	373
	Wyższe	19	24	54	1	3	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	19	55		1	86
	Średni personel, technicy	32	10	55	3		39
	Pracownicy adm.-biurowi	13	32	50	1	3	72
	Pracownicy usług	3	37	42	12	5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	13	31	46	5	5	149
	Robotnicy niewykwalifik.	5	27	42	22	4	66
	Rolnicy	18	26	50	6		58
Pracujący na własny rach.	23	17	58		3	37	
Bierni zawodowo	Renciści	22	12	52	8	6	88
	Emeryci	17	19	50	9	5	227
	Uczniowie i studenci	9	32	39	18	1	94
	Bezrobotni	12	24	49	13	3	66
	Gospodynie domowe i inni	10	20	52	13	5	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	18	25	50	4	2	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	11	21	57	8	4	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	30	46	6	4	231
	prywatnym gosp. rolnym	18	27	50	5		50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	11	24	49	13	3	198
	501-750	14	26	45	10	5	181
	751-1000	14	23	53	8	2	190
	1001-1500	14	17	63	5	1	134
	Powyżej 1500 zł	22	21	53	2	2	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	22	40	16	4	179
	Średnie	18	25	45	7	4	487
	Dobre	12	22	57	7	3	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	31	33	13	4	53
	Raz w tygodniu	13	25	50	8	3	530
	1-2 razy w miesiącu	14	20	53	8	4	192
	Kilka razy w roku	17	24	50	7	2	210
	W ogóle nie uczestniczy	22	21	42	10	4	107
Poglądy polityczne	Lewica	15	15	66	4	1	163
	Centrum	12	23	53	10	2	314
	Prawica	22	25	48	5	1	336
	Trudno powiedzieć	13	29	34	14	10	279

Tabela 4

		Stosunek do Aleksandra Grada					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		16	21	12	47	3	1093
Płeć	Mężczyźni	20	22	15	40	2	517
	Kobiety	13	21	9	54	3	576
Wiek	18-24 lata	9	22	9	59	1	159
	25-34	14	24	10	48	4	208
	35-44	17	22	9	50	3	161
	45-54	17	19	16	44	4	189
	55-64	21	23	16	38	2	184
	65 lat i więcej	19	18	12	47	3	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	18	10	56	2	404
	Miasto do 20 tys.	11	16	7	63	3	148
	20-100 tys.	18	23	15	40	4	212
	101-500 tys.	16	30	13	38	3	180
	501 tys. i więcej mieszk.	28	23	17	29	2	149
Wykształcenie	Podstawowe	14	14	7	63	2	284
	Zasadnicze zawodowe	17	20	9	50	4	276
	Średnie	17	23	16	42	2	373
	Wyższe	18	32	19	28	3	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	31	15	30	2	86
	Średni personel, technicy	25	23	18	33	2	39
	Pracownicy adm.-biurowi	8	21	16	50	6	72
	Pracownicy usług	11	24	5	55	5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	17	21	11	49	2	149
	Robotnicy niewykwalifik.	10	19	8	58	4	66
	Rolnicy	24	12	13	49	2	58
Pracujący na własny rach.	25	17	28	30		37	
Bierni zawodowo	Renciści	17	17	8	56	3	88
	Emeryci	22	21	12	42	3	227
	Uczniowie i studenci	8	25	11	55	1	94
	Bezrobotni	9	17	7	63	4	66
	Gospodynie domowe i inni	9	27	14	48	2	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	19	15	42	4	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	28	11	48	3	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	24	12	47	2	231
	prywatnym gosp. rolnym	19	10	12	56	3	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	11	12	9	66	2	198
	501-750	13	19	7	59	2	181
	751-1000	17	27	14	40	3	190
	1001-1500	21	20	21	35	3	134
	Powyżej 1500 zł	21	34	16	27	1	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	14	9	59	2	179
	Średnie	17	22	11	47	4	488
	Dobre	16	24	15	43	2	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	25	7	48	3	53
	Raz w tygodniu	17	21	12	47	3	531
	1-2 razy w miesiącu	18	15	11	50	5	192
	Kilka razy w roku	12	24	13	51	1	210
	W ogóle nie uczestniczy	19	28	14	38	1	107
Poglądy polityczne	Lewica	20	27	15	35	2	163
	Centrum	11	24	12	51	2	314
	Prawica	21	23	19	36	2	336
	Trudno powiedzieć	14	13	3	64	6	280

Tabela 5

		Stosunek do Katarzyny Hall					Liczba osób
		Niefunność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		17	19	16	45	3	1093
Płeć	Mężczyźni	16	21	17	42	3	517
	Kobiety	17	17	15	47	3	576
Wiek	18-24 lata	10	19	18	53	1	158
	25-34	14	21	14	46	4	208
	35-44	20	20	17	42	1	162
	45-54	19	19	19	38	5	189
	55-64	16	20	19	42	3	184
	65 lat i więcej	20	15	12	48	5	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	17	14	52	3	404
	Miasto do 20 tys.	14	16	14	55	0	148
	20-100 tys.	18	25	18	34	5	212
	101-500 tys.	21	19	16	40	3	180
	501 tys. i więcej mieszk.	21	20	21	35	3	149
Wykształcenie	Podstawowe	11	14	11	61	3	283
	Zasadnicze zawodowe	18	14	11	51	6	276
	Średnie	18	22	20	38	2	373
	Wyższe	20	29	26	21	4	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	37	19	15	4	86
	Średni personel, technicy	13	24	22	42		39
	Pracownicy adm.-biurowi	22	20	19	37	1	73
	Pracownicy usług	9	20	15	49	7	48
	Robotnicy wykwalifikowani	16	21	9	49	5	149
	Robotnicy niewykwalifik.	10	13	13	63	1	66
	Rolnicy	16	12	17	52	4	58
Pracujący na własny rach.	21	14	29	31	5	37	
Bierni zawodowo	Renciści	16	11	18	49	5	88
	Emeryci	21	18	14	42	4	227
	Uczniowie i studenci	15	15	24	45	1	94
	Bezrobotni	11	24	10	54	1	66
	Gospodynie domowe i inni	9	17	15	55	3	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	25	19	28	4	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14	21	12	52	1	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	22	16	45	4	231
	prywatnym gosp. rolnym	16	11	17	53	4	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	16	10	59	3	198
	501-750	17	20	13	46	4	181
	751-1000	17	19	15	46	3	190
	1001-1500	14	17	27	42		134
	Powyżej 1500 zł	24	21	23	31	2	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	11	13	56	3	179
	Średnie	19	21	12	42	5	488
	Dobre	14	20	22	42	2	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	17	19	43	1	53
	Raz w tygodniu	16	19	16	46	4	530
	1-2 razy w miesiącu	18	19	14	46	4	192
	Kilka razy w roku	15	23	17	42	3	211
	W ogóle nie uczestniczy	20	16	18	44	3	107
Poglądy polityczne	Lewica	26	18	15	38	3	164
	Centrum	13	22	17	46	2	314
	Prawica	20	21	22	36	1	336
	Trudno powiedzieć	12	14	9	58	8	279

Tabela 6

		Stosunek do Jarosława Kaczyńskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		56	18	24	1	2	1092
Płeć	Mężczyźni	58	15	26	0	1	516
	Kobiety	53	21	22	2	2	576
Wiek	18-24 lata	58	21	19	3		158
	25-34	62	17	19	0	2	208
	35-44	56	20	23	0	1	161
	45-54	56	17	25	0	2	189
	55-64	56	16	27		1	184
	65 lat i więcej	47	17	30	2	4	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	21	27	1	2	403
	Miasto do 20 tys.	53	20	27		1	148
	20-100 tys.	60	17	21	1	2	212
	101-500 tys.	60	18	20	1	1	180
	501 tys. i więcej mieszk.	69	9	21	1	1	149
Wykształcenie	Podstawowe	43	21	31	2	2	283
	Zasadnicze zawodowe	54	19	25	0	1	275
	Średnie	61	18	20	0	1	373
	Wyższe	70	9	19	1	1	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	71	6	22		1	86
	Średni personel, technicy	57	10	33			39
	Pracownicy adm.-biurowi	71	19	10			73
	Pracownicy usług	48	25	22		5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	61	17	21		1	148
	Robotnicy niewykwalifik.	46	21	30	3	1	66
	Rolnicy	43	26	29	1	1	58
Pracujący na własny rach.	64	11	23		2	37	
Bierni zawodowo	Renciści	48	20	29	2	1	88
	Emeryci	55	14	27	1	3	227
	Uczniowie i studenci	56	19	23	2		94
	Bezrobotni	49	24	23	3	1	66
	Gospodynie domowe i inni	46	32	20		2	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	16	23		1	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	56	14	28		1	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	66	17	16		1	230
	prywatnym gosp. rolnym	44	23	31	1	1	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	46	23	29	2		198
	501-750	49	24	23	1	3	181
	751-1000	59	14	25	1	2	190
	1001-1500	64	13	23			134
	Powyżej 1500 zł	68	9	23			146
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	21	25	3	2	179
	Średnie	54	18	26	1	2	488
	Dobre	61	17	21	1	1	425
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	32	29	39			53
	Raz w tygodniu	51	19	28	1	2	529
	1-2 razy w miesiącu	60	17	20	1	3	192
	Kilka razy w roku	61	19	18	1	2	211
	W ogóle nie uczestniczy	73	7	18	2		107
Poglądy polityczne	Lewica	72	10	18	1		164
	Centrum	62	18	19	1	1	314
	Prawica	52	12	36	0	1	336
	Trudno powiedzieć	44	31	19	2	5	278

Tabela 7

		Stosunek do Lecha Kaczyńskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznanomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		49	18	31	1	2	1093
Płeć	Mężczyźni	50	16	32		2	517
	Kobiety	47	20	29	1	2	576
Wiek	18-24 lata	58	19	24			158
	25-34	56	18	24	0	2	208
	35-44	53	21	25	0	1	162
	45-54	45	17	35	0	2	189
	55-64	48	17	33		2	184
	65 lat i więcej	33	19	42	2	4	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	20	34	1	2	404
	Miasto do 20 tys.	45	22	32	1	0	148
	20-100 tys.	55	16	26	1	2	212
	101-500 tys.	49	21	28	0	2	180
	501 tys. i więcej mieszk.	60	9	30		1	149
Wykształcenie	Podstawowe	36	21	39	2	3	283
	Zasadnicze zawodowe	45	20	33	0	2	276
	Średnie	56	17	26		1	373
	Wyższe	62	14	23		1	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	68	4	26		1	86
	Średni personel, technicy	55	8	37			39
	Pracownicy adm.-biurowi	63	21	16			73
	Pracownicy usług	44	23	28		5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	50	19	29		2	149
	Robotnicy niewykwalifik.	42	22	33	2	1	66
	Rolnicy	34	23	41	1	1	58
Pracujący na własny rach.	45	15	38		2	37	
Bierni zawodowo	Renciści	40	22	33	2	3	88
	Emeryci	44	17	36	0	3	227
	Uczniowie i studenci	54	15	31			94
	Bezrobotni	51	23	23	1	1	66
	Gospodynie domowe i inni	42	29	28		1	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	10	29		2	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	21	33		1	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	56	18	24		1	231
	prywatnym gosp. rolnym	35	25	37	1	1	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	41	17	41	1		198
	501-750	44	25	27	2	2	181
	751-1000	48	17	33		2	190
	1001-1500	56	14	29		1	134
	Powyżej 1500 zł	62	9	29			146
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	18	31	1	2	179
	Średnie	45	19	33	1	2	488
	Dobre	54	17	28		1	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	28	48			53
	Raz w tygodniu	43	19	36	0	2	530
	1-2 razy w miesiącu	52	21	24	0	3	192
	Kilka razy w roku	56	16	26	1	2	211
	W ogóle nie uczestniczy	70	11	18	1		107
Poglądy polityczne	Lewica	69	10	20	1		164
	Centrum	53	18	26	1	2	314
	Prawica	42	14	43		0	336
	Trudno powiedzieć	39	28	27	1	5	279

Tabela 8

		Stosunek do Waldemara Pawłaka					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		23	23	44	7	3	1092
Płeć	Mężczyźni	26	22	45	5	2	517
	Kobiety	20	24	43	8	5	575
Wiek	18-24 lata	18	27	31	22	2	158
	25-34	24	24	42	5	5	208
	35-44	22	27	45	4	3	161
	45-54	24	21	49	2	3	189
	55-64	28	18	50	2	2	184
	65 lat i więcej	21	22	44	8	5	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	18	47	9	5	404
	Miasto do 20 tys.	17	36	37	6	4	148
	20-100 tys.	25	28	37	7	3	212
	101-500 tys.	21	24	48	6	1	179
	501 tys. i więcej mieszk.	30	18	49	1	3	149
Wykształcenie	Podstawowe	18	23	43	12	4	283
	Zasadnicze zawodowe	22	22	43	9	3	276
	Średnie	26	22	45	4	3	373
	Wyższe	26	26	44		4	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	32	22	42		4	86
	Średni personel, technicy	32	23	39	6		39
	Pracownicy adm.-biurowi	22	26	45	4	3	72
	Pracownicy usług	17	34	37	4	7	48
	Robotnicy wykwalifikowani	24	20	47	5	4	149
	Robotnicy niewykwalifik.	16	23	39	13	8	66
	Rolnicy	29	16	52	1	1	58
Pracujący na własny rach.	24	22	48	3	2	37	
Bierni zawodowo	Renciści	20	27	46	5	3	88
	Emeryci	25	19	47	5	3	227
	Uczniowie i studenci	19	22	35	23	2	94
	Bezrobotni	16	30	42	12	1	66
	Gospodynie domowe i inni	18	29	41	9	3	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	21	42	3	2	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	24	43	8	3	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	25	45	4	5	231
	prywatnym gosp. rolnym	28	17	51		4	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	26	42	12	3	198
	501-750	24	20	45	8	3	181
	751-1000	22	25	45	6	3	190
	1001-1500	20	17	58	4	1	134
	Powyżej 1500 zł	30	21	48	1	1	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	24	34	9	4	179
	Średnie	24	22	43	6	4	487
	Dobre	19	23	49	6	2	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	28	40	4	2	53
	Raz w tygodniu	23	23	46	6	3	530
	1-2 razy w miesiącu	22	26	41	6	5	192
	Kilka razy w roku	20	24	46	8	3	210
	W ogóle nie uczestniczy	29	17	39	14	3	107
Poglądy polityczne	Lewica	22	17	55	3	3	163
	Centrum	21	25	44	8	1	314
	Prawica	29	18	48	4	0	336
	Trudno powiedzieć	19	29	32	11	10	279

Tabela 9

		Stosunek do Grzegorza Schetyny					Liczba osób
		Niefuność	Obojętność	Zaufanie	Niezna-jomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		21	21	21	32	4	1093
Płeć	Mężczyźni	26	20	26	24	4	517
	Kobiety	18	21	17	39	4	576
Wiek	18-24 lata	13	25	18	44	2	159
	25-34	23	24	20	28	4	208
	35-44	24	20	22	30	3	161
	45-54	18	22	26	29	5	189
	55-64	28	18	27	24	4	184
	65 lat i więcej	22	16	16	39	7	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	22	18	41	4	404
	Miasto do 20 tys.	22	20	17	38	3	148
	20-100 tys.	24	19	22	28	6	212
	101-500 tys.	24	25	22	25	4	180
	501 tys. i więcej mieszk.	33	15	34	16	2	149
Wykształcenie	Podstawowe	15	16	12	53	5	284
	Zasadnicze zawodowe	25	20	18	33	5	276
	Średnie	23	22	26	25	3	373
	Wyższe	24	28	34	10	5	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	22	33	8	6	86
	Średni personel, technicy	26	33	24	17		39
	Pracownicy adm.-biurowi	15	36	24	23	2	72
	Pracownicy usług	13	21	14	47	5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	27	20	22	27	4	149
	Robotnicy niewykwalifik.	10	19	18	48	5	66
	Rolnicy	19	25	19	33	4	58
Pracujący na własny rach.	26	14	38	20	2	37	
Bierni zawodowo	Renciści	25	12	21	39	3	88
	Emeryci	26	17	18	32	7	227
	Uczniowie i studenci	13	21	23	41	2	94
	Bezrobotni	19	24	19	35	5	66
	Gospodynie domowe i inni	12	22	16	46	3	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	27	22	28	19	4	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	20	26	30	2	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	19	26	22	30	3	231
	prywatnym gosp. rolnym	19	24	19	36	1	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	15	18	15	49	3	198
	501-750	18	24	18	35	6	181
	751-1000	26	23	22	26	3	190
	1001-1500	24	19	31	24	3	134
	Powyżej 1500 zł	25	21	34	17	3	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	20	12	44	4	179
	Średnie	24	21	17	33	5	488
	Dobre	19	21	30	26	4	426
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	22	20	36	2	53
	Raz w tygodniu	21	21	21	32	4	531
	1-2 razy w miesiącu	23	18	19	34	7	192
	Kilka razy w roku	21	24	21	32	3	210
	W ogóle nie uczestniczy	21	16	31	29	3	107
Poglądy polityczne	Lewica	24	20	31	22	3	163
	Centrum	16	25	21	34	4	314
	Prawica	31	21	29	18	1	336
	Trudno powiedzieć	14	17	7	53	9	280

Tabela 10

		Stosunek do Donalda Tuska					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznanomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		25	17	55	1	2	1092
Płeć	Mężczyźni	25	17	55	1	2	516
	Kobiety	25	18	54	0	2	576
Wiek	18-24 lata	21	19	60			158
	25-34	20	20	59		1	208
	35-44	22	20	57		1	161
	45-54	30	15	52	1	2	189
	55-64	24	15	59		1	184
	65 lat i więcej	33	16	43	2	7	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	22	50	1	3	403
	Miasto do 20 tys.	33	20	45		2	148
	20-100 tys.	22	16	60	1	1	212
	101-500 tys.	19	16	63	0	2	180
	501 tys. i więcej mieszk.	31	8	60	1	1	149
Wykształcenie	Podstawowe	27	20	47	2	4	283
	Zasadnicze zawodowe	33	17	49	0	1	275
	Średnie	21	20	58		1	373
	Wyższe	19	9	71		1	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	7	68		1	86
	Średni personel, technicy	30	16	54			39
	Pracownicy adm.-biurowi	16	14	70			73
	Pracownicy usług	16	18	62		5	48
	Robotnicy wykwalifikowani	29	20	50		1	148
	Robotnicy niewykwalifik.	24	24	48	3	2	66
	Rolnicy	36	27	36		1	58
Pracujący na własny rach.	15	16	68			37	
Bierni zawodowo	Renciści	27	15	55	1	3	88
	Emeryci	30	14	50	2	5	227
	Uczniowie i studenci	21	19	59			94
	Bezrobotni	19	27	55			66
	Gospodynie domowe i inni	27	21	52			63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	13	62		1	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	20	54		2	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	17	61	1	1	230
	prywatnym gosp. rolnym	34	25	40		1	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	19	55		1	198
	501-750	25	20	50	2	3	181
	751-1000	25	18	55		3	190
	1001-1500	25	16	59			134
	Powyżej 1500 zł	27	6	68			146
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	21	45	0	2	179
	Średnie	29	21	46	1	3	488
	Dobre	19	13	68		0	425
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	44	18	38			53
	Raz w tygodniu	29	18	50	1	2	529
	1-2 razy w miesiącu	17	19	61		3	192
	Kilka razy w roku	20	17	61	0	2	211
	W ogóle nie uczestniczy	20	10	67	2	1	107
Poglądy polityczne	Lewica	22	14	63	1		164
	Centrum	19	17	62	0	1	314
	Prawica	31	12	55	1	1	336
	Trudno powiedzieć	27	26	41	0	6	278